

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következéskor 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitlér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és eszaki egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Az újabb akció.

Arad, márczius 20.

(K.) Elvégre tehát ott vannak ismét a hátralevő egyházpolitikai javaslatok a főrendiház asztalán. Kiváncsian várja tárgyalásukat az egész ország és nincs kétségben az eredmény felett.

Hosszu idő telt már el az egyházpolitikai reformok megindulása óta. Nagy távolságot futott be a nemzeti közvélemény és jelentékenyen előrehaladt a liberális utain. Először mintha érzéketlen, közönyös lett volna a nemzet a javaslatok iránt. De soha sem volt ingerült ellenük. A közönyt azonban mihamar felváltotta az érdeklődés és vonzalom. A mily mértékben indult meg az izgatás, a fanatizálás, oly mértékben győzött a magyar nemzet józan belátása és meg tudta érteni azt, hogy a javaslatok sem a hitet, sem az egyéni szabadságot, még kevésbé a erkölcsöket nem veszélyeztetik, sőt mindegyik szolgálatjára vannak.

De hát a magyar főrendiházban az egyházpolitikai reform ellen nagy akció indult meg. A magas klérus és a feudális arisztokraczia kiélezett fegyvereiket vitték ellene a harczba. Ezen sem csodálkozhattunk és nem csodálkozhatunk most sem, mert az auktoritás teremtményeinek a megszokott formákat védenük kötelességük s csak kevesen vannak e rendek embereiből olyanok, akik egyszerre megértik a modern áramlatok irányát s tudják azokon úgy irányozni a sajkát, hogy az fennmaradjon, el ne sülyedjen.

Es a főrendiház többségének volt

joga ellenzékeskedni s a nemzetnek e jogot mindaddig, míg a főrendiház a magyar nemzet egy törvényes institúcióját, a törvényhozás egyenrangú tényezőjét alkotja, számba kell venni.

Számba vette a nemzet is, a király is. S bár az ország nagy többsége pártolta a javaslatokat, a főrendiház ellenzékének megadatott a kormányválság diadala. Ezután bölcs belátásának adván a többség tanujelét, módot nyújtott arra, hogy a javaslatok megszavaztassanak. A mi meg is történt.

Eddig jöttünk tehát mostanig. A polgári házasság, s az egységes állami házassági jog tehát mind oly intézmények, a hol az egyházaktól rég gyakorlott jogok mennek át az állam megillető hatáskörébe, immár törvények. Ezért nem lehet kétségünk arról, hogy a hátralevő egyházpolitikai javaslatok, a melyek nem érintenek semmi gyökeres jogot, hanem csakis az egyén szabad akaratát elhatározását bővítik ki, szintén elfogadhatnak.

Halljuk ugyan, hogy a főrendiházi ellenzék nem akar felhagyni oppozíciójával s követel a javaslatokon bizonyos változtatásokat. Nem is lehet ez máskép. Senkisé meg kívánhatja a főrendiház ellenzékétől, hogy tolja a javaslatok szekerét. Mert hát hiába, a főrendiházi ellenzék következetesebb, mint a képviselőháznak amaz ellenzékei, a kik a tőlük is helyeseknek tartott elveket csakis azért nem szavazzák meg, mert azt a kormány akarja megvalósítani.

De mi a főrendiházi ellenzéknek haza-

fiasságában bizunk. S megvagyunk győződve, hogy ha nem is elégíthetik ki mindenben az ő klerikális vágyaikat azok a koncessziók, a melyeket a kormány a javaslatokon az elvek sérelme nélkül tehet, be fogják látni, hogy czéltalan és áldástalan a küzdelmet tovább folytatni oly reformeszmék ellen, a melyeknek előbb vagy utóbb, de diadalmaskodniok kell.

Elmultak azok az idők, a midőn a vallásoknak, katolikusnak és protestánsoknak egyaránt, az erőszak, a törvénykényszerítő ereje csinált propagandát. Ma már senkisé tartja helyesnek az egykor uralkodó elvet: cuius regio, eius religio. Ma már a vallási elvek fenntartó és vonzó ereje, ha nincs benn magukban az elvekben, akkor ugyan semmi erőszak, semmi kényszerítés nekik nem használ. De nincs is szükség arra, hogy a vallásszabadság ne érvényesülhessen, mert ez nem árthat a keresztény vallásoknak. Hiszen Európa egész kulturája keresztény. Keresztény az állam eszméje, a charitas lengi át a társadalmat, s a keresztény szabadság és felebaráti szeretet annak minden intézményeit.

A teljes vallásszabadság Szent István keresztény országában a keresztény szellemnek és kulturának csak előnyére lehet.

BELFÖLD.

A liberális függetlenségi. A függetlenségi liberálisok pártja még egyre kapja az országból az üdvözlő iratokat. A legutóbbi napokban érkeztek meg J. n. a. t. a. Gynlához a

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A libapásztor.

Írta: Hermann Sadermann.

(Vége.)

Kilencz esztendő mult el, míg újra visszajöhöttem szülőhelyemre. Sokkal szomorubb volt a viszontlátás, mint valaha is sejtettem. Berlinben, ahol boldogult anyám halála után laktam, makacs ideglázba estem, mely sok hétre ágyhoz szegzett. Bár az orvosi tudomány kiragadott a halál karmai közül: de a viruló szép lányból halvány, erőlen árnyék maradt csak. Orvoston fűdülésre falusi levegőt és fenyőlevél-fürdőt ajánlott és úgy jutottam el újra fivérem birtokára.

Nagyon szomorú helyzetben lehettem, mert mikor otthon a kocsiból kiemeltek, a szegény szellér nép szemében is könyek ültek.

Különös érzés az, hosszú bojongás után újra a szülőhelyünkön tudni magunkat, különösen ha sok rosszat élt át az ember. Különös lágyasága az érzelmeknek vesz erőt kedélyünkön, ki akarná az ember a szívéből törülni mindazt, amit az idegenben örömet és but érzett — örökre, megkísérli az ember, hogy újra gyermek legyen, hogy gyermekkorra rég elmúlt varázsát iddézze föl a könyörtelen multak sirjából.

Mig a karosszékre döltem, megtört te-

kintetem szülőföldem virágain végig vezettem, egyik a másik után kelt elevenre és a tarka csapat élén állott az én kedves szőkefürtű libapásztorom.

Vajjon mi lett belőle. Megkérdeztem a bátyám és azt az öröndetes hírt hallottam, hogy csinos, derék legénynyé fejlődött ki és öreg apját, a kovácsot, már derekul helyettesíti.

Éreztem, mint dobog a szívem. Bár megkísérlettem magamat bohóságaimért jól leszidni, de ez csak nem akart sikerülni. A régi kedves emlékek csak nem akartak tágitani, végre megadtam nekik magamat és a viszontlátás képeit buja szemekkel, mese-szerű romantikus rózsafelhőbe vonva színeztem ki magamnak.

Kéves időre megérkezésem után, szabad volt ki is kocsikáznom, azaz hogy kocsiba emeltek és künn az erdőn puha mohágyra fektettek.

Czél tudatosan választottam ki magamnak ezt a helyet, a kovácsműhelyre nyitott onnan kilátás, amelyben fiatalkori játszópajtásom tanызott.

Bátyám nálam akart maradni, de sürgető kérelmemre, hogy munkájától magát ne zavartassa, egyezett bele a távozásba, csak egy kis leány maradt mellettem, akinek megengedtem, hogy a közelben epret szedegethessen.

De ki is bánthatott volna ott, a békés otthon erdejében?

Igy aztán bátyám a kocsival eltávozott, megígérve, hogy két óra mulva visszajön.

Egyedül voltam! Hál Istennek. Szívem érzelmei szerint álmódorhadtam. A fenyők zugtak fejem felett és a kovácsműhelyből hozám hallatszott a kalapács ütése. A nyitott tűzhely parazsa magasan felcsapott és időről-időre egy sötét alak vonult el mellette. Ez ő kellett, hogy legyen.

Nem tudtam belefáradni kezei mozdulatainak szemlélésébe. Csodáltam erejét és reszkettem érte, ha teste körül az izzó vasszilánkok felszikráztak.

Az órák multak. Álmódorásaim közepette lepott meg bátyám, aki értem jött.

— Nos, hosszúra nyult a várakozás? — kérde tréfásan.

Mosolyogva ráztam a fejem és megpróbáltam, hogy kissé fölemelkedjem, de erőtlennül visszahanyatlottam.

— Hm, hm, — mondá aggodva — a kocsit otthon hagytam, mert azt hittem, hogy egyedül tudlak feltenni a kocsitülésére, de ez olyan magas, hogy alig hiszem, hogy felsegíthetlek. Te Zsuzsi, szólj a kis leányhoz, a ki a kocsit zörgésére előjött, szaladj csak a kovácshoz, a fiatalhoz, hisz ősmered és mondd meg neki, hogy én hivatom, jöjjön segíteni.

Erre egy rézpénzdarabot dobott a földre, amelyet a kicsi örömtől sugárzó arccal felkapott és elszaladt.

Éreztem, mint szökik a vér arcomba

krassói és a nagy-kállói függetlenségi párt üdvözletei. A nagy-károlyi függetlenségi- és 48-as párt a milap szervezkedő gyűlést tartott, amelyen a központból Papp Elek országos képviselő is résztvett. A szervezkedő gyűlés kimondta, hogy teljes szívvél-lélekkel a Justh elnöklethez álló párthoz csatlakozik. Elnöknek Báthory Bertalan földbirtokost, alelnöknek Bródy Lajos dr. ügyvédet választották meg.

Képviselő-jelölés. Csígyó Pál országgyűlési képviselő elhunytával üresedésbe jutott Zala-vármegye tapolczai választókerületének országgyűlési képviselése. A kerület szabad-elpárti választói a vármegye egyik érdemes szülőltjének, Plósz Sándor igazságügy-miniszteri államtitkárnak szándékozzák följajánlani a képviselői mandátumot.

Egyházipolitikai értekezletek.

— márczius 20.

A két hátralevő egyházipolitikai törvényjavaslat főrendiházi tárgyalásának ideje közvetlen küszöbön állván, az illetékes tényezők állásfoglalása megkezdődött.

Vajjon, hogy a Zichy Nándor gr. és Esterházy Miklós Mórócz gr. vezetése alatt álló feudális főrendi szalonokban mi minden történik most, arról nem lehet tudni semmi bizonyosat; csak az bizonyos, hogy most is, mint azelőtt, a főrendi hölgyek segítségével folyik az akció.

Ellenben a liberális főrendek csoportja és a kath. püspöki kar — mint táviratunk jelezte — már bevallott a félig-meddig nyilvános konferenciában foglalt állást. A liberális főurak a kormány tervéhez hozzájárultak, ellenben a püspökök a két javaslatot mindenféle alakban elvetették.

A liberális főrendek.

A főrendiház szabadelvű tagjai értekezletre gyűltek össze Orczy Béla báró országbíró meghívása folytán. Az értekezleten mintegy nyolczvan tagja a főrendiháznak vett részt, a kormány részéről pedig Bánffy Dezső b. miniszterelnök, Wlassics Gyula vallás- és közoktatási miniszter, Fejérváry b. és Perczel miniszterek.

Orczy Béla b. az értekezletet megnyitván, Széchenyi Imre grófot kérte föl az elnöklésre.

Orczy báró elnöknek nagy tetszéssel fogadott megnyitói beszéde után, aki felkérte a párt tagjait, hogy lehetőleg nagy számban jelenjenek meg a főrendiház küszöbön álló fontos tárgyalásain, hogy győzelemre segítsék

a még elintézetlen szabadelvű reformjavaslatokat, — Széchenyi Imre gróf azt az indítványt tette, hogy a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatnak 22—29. szakaszai a kormányjavaslatból hagyassanak ki és azok helyére új 22. szakasz illesztessék, melynek tervezetét az értekezlet elé terjeszti és elfogadásra ajánlja. Széchenyi Imre gróf felolvasván indítványát, rövid eszmecsere után

Rudnyánszky József báró kijelenti, hogy ő a maga részéről ezt a módosítványt és ezzel az egész törvényjavaslatot elfogadja, ha a Széchenyi gróf részéről előterjesztett szövegbe bevétezik még az, hogy a gyermekek csakis valamely bevett vagy elismert felekezet vallásában nevelhetők.

Ezen indítványt elfogadták és elhatározták, hogy Széchenyi Imre gróf a törvényjavaslatnak főrendiházi tárgyalásakor terjessze elő módosítványát. Az új 22. §. szövege a javaslatához képest, a következő volna:

„22. §. A miniszterium utasítatik, hogy azoknak vallásjogi viszonyait, kik sem valamely bevett, sem valamely törvényesen elismert vallásfelekezethez nem tartoznak vagy nem csatlakoznak, addig míg valamely bevett vagy törvényesen elismert vallásfelekezetbe be nem lépnek, rendeleti uton szabályozza.

Nevezetesen megállapítandók:

az a módozat, mely mellett valaki a bevett vagy törvényesen elismert vallásfelekezetek valamelyikéből kilépett, továbbá az eképen kilépettnek azon vallásfelekezet irányában való jogviszonyai és kötelezettségei, melyből kilépett;

végre az 1894. XXXII. t.-cikkbe befektetett elvek szerint és szem előtt tartva az alapelvet, hogy a gyermekeknek minden esetre valamely bevett vagy törvényesen elismert vallást kell követniök, illetve ezek valamelyikében kell neveltetniök, — tüzetesen szabályozandó azoknak a gyermekeknek vallási jogviszonya és vallási nevelése is, akiknek egyik vagy mindkét szülője a bevett vagy törvényesen elismert vallásfelekezetek egyikéhez sem tartozik.

A fennebb említett kérdések szabályozása iránt kibocsátandó szabályrendelet utóbb a törvényhozás beleegyezése nélkül sem vissza nem vonható, sem nem módosítható.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány a javaslat eredeti szövegét ajánlja elfogadásra, mivel azt helyesnek és célirányosnak tartja, ha azonban a főrendiház többsége az itt előterjesztett módosítás mellett foglalná állást, a kormány megfontolás tárgyává fogja tenni a módosítást, illetőleg meg fogja kísérinteni annak a képviselőházban való keresztülvitelét, hogy az országgyűlés két háza közötti egyetértést létrehozza.

A főrendiházi tárgyalási módozatok rövid megvitatása után az értekezlet véget ért.

*

forró hullámokban, viszontlátom tehát — ezen a helyen és betegápolói tisztet kell, hogy velem szemben teljesítsen. Kezemet hangosan dobogó szívemre szoritva, ültem és vártam — mig — mig.

Igen! Ez ő! Milyen erős, milyen szép lett. Szőke boglyas haj környezte a koromtól fekete arcot és erős álla felett, ott pelyhezett a serkedő bajusz. Így nézett ki a Niebelung Siegfriedje fiatal korában, midőn a boszorkánynál inaskodott.

Fonákul emelinté meg sapkáját, amely oly helyéken volt nyakszirtére osapva és én mosolyogva nyújtam neki kezem, megkérdezve: „Nos, hogy megy sorsod.”

— Hogy menjen, hát jól. Válaszolt szégyellős nevetéssel és kormos ujjait előbb bőrkötényébe jól letörölte s a neki nyújtott jobбом elfogadta.

— Segits a nagyságos kisasszonyt a kosiba emelni, — szólt bátyám.

Megtörölte még egyszer a kezét és megfogott, nem éppen a legszelidebbül a vállaimnál, bátyám lábaimnál tartott és a következő pillanatban a kocsi párnáin fektüdtem.

— Köszönöm, köszönöm — mondtam és mosolyogva bicsozentettem fejemmel.

Ő meg megállt a kocsilépcsőnél, zavarodottan forgatja ide-oda kucsmáját kezében és majd én reám, majd bátyámra nézett tétova szemekkel.

Valami még a szívén fekszik, gondoltam magamban. Hogy is lehetne másképp. Látá-

somra rég letűnt emlékek rajzoltak fel lelkemben, akar velem ama boldog időkről beszélni — midőn gyermek ártatlanságunkban együtt örítettük a ludakat. De óh — nem meri megtenni, ura ottléte feszélyezi — egy kissé segíteni kell neki.

— Nos hát, mire gondolsz? — mondtam? midőn ugy igazi barátsággal és bátorítólag néztem a szemébe.

Bátyám, aki a lovakkal volt elfoglalva, erre megfordul és arzába néz.

— Aha vagy úgy, borralalót akarsz — zsebébe nyul.

Ugy éreztem magam, mintha ostorcsapás érte volna az arcomat.

— Az Istenért, Károly — dadogtam és érzetem, mint fut át egyszerre a hideg és a meleg.

De bátyám nem hallgat reám, hanem — egy márkás darabot nyujt neki. Istenemre meg merte tenni.

Már élénken láttam, amint fiatalkori pajtásom a pénzt arzába dobja, én erőlködéssel felülök és kezemet kinyújtottam, hogy minden bajnak elejét vegyem, de mi ez? — Nem, ez lehetetlen, és mégis látom, saját szememmel látom, mint veszi a pénzt és köszöni meg — egy Isten áldja meg-et mondva távozik.

Es én, mint valami rossz kísértetre, ugy szegeztem reá szemem és halkán felsóhajtvá visszastem párnáimba.

— Így, barátom, vettem én bucsut ifjúkori álomképeimről.

Most már bizonyosra vehető — jegyzi meg a Bp. Tud. — hogy a hátralevő két egyházipolitikai törvényjavaslatnak a főrendiházban ha nem is nagy többsége, de többsége lesz.

A püspöki kar.

Vasary Kolos biboros hercegprímás szintén tanácskozássra hívta egybe a püspöki kar tagjait.

A fővárosban időző egyháznagyok már délelőtt 10 órakor kezdtek gyülekezni, tíz órakor együtt voltak ekkor lépett be a nagy elfogadó terembe a hercegprímás is, a ki a szokásos rövid imával nyitotta meg az értekezletet s Isten áldását kérte arra.

Kifejtette a hercegprímás, hogy konferenciát nem hívott össze, mert a főrendiházi tárgyalásra a püspöki kar ugyis a fővárosba érkezik s így külön nem akarta a püspöki kart fásasztani. Mindamellet, hogy a tárgyalásnak nyoma maradjon, a jegyzői tisztségre Fehér Ipoly pannonhalmi főapátot kérte föl.

A konferencia rövid eszmecsere után egyhangulag elhatározta, hogy mind a két javaslattal szemben föntartja eddigi álláspontját s ehhez képest a püspöki kar tagjai ezután is és pedig minden körülmények között a két javaslat ellen fognak szavazni.

A főrendiház tárgyalásainál nemcsak a jelenlevő püspökök, hanem a most távollévők is (Schlauch, Samassa, Pável, Desewffy, Hidassy és Váli) jelen lesznek, kivéve Dulánszky pécsi és Lónhártdi erdélyi püspököt, a kiket betegségük gátol a megjelenésben.

A főrendi ellenzék.

A főrendiház egyházipolitikai ellenzéke este 8 órakor értekezletre gyűlt össze Esterházy Miklós Mórócz gróf Eszterházy-utcai palotájában, hogy megbeszéljék a küszöbön álló szavazásnál követendő magatartásukat. Az értekezleten mintegy 40—45 főrendiházi tag volt jelen, míg a püspöki kart Schlauch Lőrincz képviselte. Különös érdekes körülmény ez azért, mert Schlauch nem volt jelen a püspöki konferencián.

Az értekezlet csak 1/29-kor kezdődött. Zichy Nándor gróf volt az első szónok; a ki kifejtette a jelenlegi helyzetet, mely semmiben sem különbözik attól a helyzettől, mely a legutóbbi szavazásakor fönforgott s azért javasolja, hogy a főrendek ragaszkodjanak régebbi álláspontjukhoz. Az ez iránt kifejlődött tanácskozás körülbelül másfélóra hosszat tartott; végül a békülékeny elemek argumentációja után abban állapodtak meg, hogy általánosságban mindenesetre a javaslatok ellen szavaznak; ha azonban ezek mégis elfogadhatnának, ugy a részleteknél nem fognak nehézségeket gördíteni oly módosítások elé, melyek a törvényjavaslatnak szigorát enyhítenék.

A költségvetés tárgyalásánál csak kis mértékben fognak felszólalások történni, s így nagy a remény, hogy már a csütörtöki ülésen az egyházipolitikai javaslatokra kerül a sor; melyekkel legkésőbb szombaton szintén végez a főrendiház.

Az értekezlet lefolyása a jelenvoltagekra azt a benyomást tette, hogy Zichy Nándor gróf és hívei maguk sem hiszik, hogy az általánosság szavazásánál többségben maradjanak. Az értekezlet 10 órakor ért véget.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A főrendiház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, márczius 20.

Kezdeté d. e. 11 órakor.

Elnök: Szlávay József, koronaőr.

Jegyzők: Gyulai Pál, Bánffy Miklós gr., és Rudnyánszky József b.

A kormány részéről jelen voltak: Bánffy, Lukács, Erdély, Perczel, Wlassics, Josika, Festetich, Fejérváry, Dániel László és Josipovich Imre.

Az ülés megnyitása után

Vécsey József br. az üresedésben levő kath. egyházi stollumok betöltését sürgeti.

Elnök: Tessék ezt írásban beadni s akkor

majd kifog adadni az illető miniszter urnak (Derűtség.)

A költségvetés.

Zay Miklós gr. szemében a Bánffy-kormány helytartója az eltávozottak. Személyi változások nem vonhatnak maguk után változást a főrendiház magatartásában, amely elvekhez van kötve. Igaz, a legújabb néppárti mozgalmak a helyzethez módot adtak szolgáltatni, de ő megvigasztalódik, látva, hogy e párt programjában benne vannak az ő gazdasági elvei. Sajnálja, hogy a közjogi és liberális szappanbuborékok miatt a gazdasági szempontokat szem elől tévesztjük. Az egyházpolitikára nézve megmondta véleményét, amely ma sem változott s ennek kifolyásaként ellenzi az egyházpolitikai törvények végrehajtását. Azután kifejti a lapokban már szellőztetett gazdasági programját, majd a nagy-horvátországi törekvéseket ajánlja a kormánynak figyelmébe. Es figyelmébe ajánlja a kormánynak, hogy adja meg az alsó osztálynak azt, amit kérnek, addig a meddig kérnek, mert majd követelni fognak. A költségvetést nem szavazza meg.

Vay Béla b. a költségvetést általában és részleteiben megszavazza. Az országra nézve a legnagyobb veszedelemnek tartja, hogy a mostani helyzetben a szabadelvű irányzat ellen gravitálnak a szenvedélyek. Ezek a szenvedélyek három különféle ellenzéki pártban fészkelnek, amelyek egymástól homlokegyenest ellenkező elveken alapszanak, de a melyek ezért egyben mégis egyetértenek; abban, hogy a szabadelvűpártot meg kell buktatni. Ez a célja a függetlenségieknek, a nemzeti pártnak és az egyházpolitikai ellenzéknek, amely itt van a főrendiházban. Milyen különböző célok mozgatják mind e pártokat s mégis elveik elárulásával hogyan tudják egymást támogatni ezek a frakciók. Ezek ellenében ő kötelességének tartja támogatni a kormányt és készséggel megszavazza a költségvetést. (Elésk helyeslés balfelől.)

Eszterházy Móricz Miklós gróf szemé előtt elvonul az a hosszú korszak, mely alatt az ország ügyeit állandóan a szabadelvű párt vezette. Es ha keresi ebben a hosszú multban azokat a tényeket, amelyek e kormányzást igazolják, azt kell látnia, hogy fűdvőset nem talál sehhol s hogy a hosszú kormányzás, legfőbb eredménye a közjogi meghasonlás a nemzeti-ségi kérdés, az osztály és felekezeti haroz, a melyet betetőz az állami omnipotencia, a melyhez foghatót Európában hiába keresünk. Ezen politikai rendszer ellen támadnak szólók és ezért elnevezik őket hazafiatal politikusoknak. Ilyet alkotmányos országban mondani nem szabad. (Derűtség.) De mondjanak bármit, szólót megfélemlíteni senkisé fogja. Orvend, hogy a kormány is támogatja a 67-es alapot, (Derűtség.) de ez nem lehet az egyedüli teendő. (Derűtség.) Szükségesnek tartja a sürgős feladatok megoldását, addig, amíg nem késő, a míg a megoldáshoz azok nem fognak, akik ellen szólók küzdenek. Utal Wlassics választóihoz intézett levelére, melyben pártútoknak mondja azokat, akik a törvények és király miniszterei ellen harozolnak. Kérdi, hogy kik a pártútok, hadd sujsa ő is őket. (Zajos derűtség balfelől.) A költségvetést csak gyakorlati szempontból szavazza meg.

Wlassics Gyula miniszter tiltakozni akar nemcsak mert aposztrofálva volt, de mert a szabadelvű pártot is igaztalan vádakkal illeték. Ami a osáktornyai körlevelet illeti, utal arra, hogy említették azt már a házban is, de az illető képviselő volt olyan loyális és elismerő, hogy az nem szólótól, de pártjától származott. (Helyeslés balfelől.) Ami pedig a szabadelvű pártot illeti, sokkal gazdagabb annak a multja, semhogy ilyen támadások ellen védekeznie kellene. Ott van az ország jelenlegi anyagi és szellemi talapzata: az tanuskozik a szabadelvű párt mellett. (Zajos helyeslés balfelől.)

Szerényi Béla gróf az ország birtokosait nagy, kis- és középbirtokosokra osztja. (Derűtség.)

Budapest, március 20. (Saját tudósítónk távirata.) A főrendiházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Ifj. Széchenyi Imre szintén csak a gazdasági kérdéseket vitatta.

Zichy Nándor kétségbevonta a költ-

ségvetés realitását, mert kölcsönöket is tartalmaz. Majd a néppártot védelmezte.

Lukács László miniszter konstata, hogy a kölcsönök a budget realitását nem érintik.

A ház óriási többsége a régi költségvetést megszavazta.

Az anyakönyvek néli Zichy Nándor a költségeket nem szavazta meg.

Az egyetemi alapoknál Mihályi érsek hangsúlyozta a katolikus jellegüket.

Perczel és Wlassics felszólalása után a budget részletekben is megszavazták.

KÜLFÖLD.

A kiell találkozás. A francia lapokban minduntalan fölmerül az a hír, hogy az északkeleti tengeri csatorna meguyításán néhány nagyhatalom uralkodói találkozni fognak. A Politische Correspondenz e hirrel szemben kijelenti, hogy az osztrák-magyar uralkodó és az olasz király találkozásáról, vagy meghívásáról szó sem volt.

Gyanusítás. A Fremdenblatt felháborodással utasítja vissza egy különben jelentéktelen berlini újságnak azt az insinuuációját, hogy Ausztriában a vasutak államosítása ugy történik, hogy a spekulációnak a beavatottak részére tág tere nyílik. „Aki e részben a viszonyokat nálunk ugy személyi, mint dologi tekintetben csak némileg is ismeri — mondja a Fremdenblatt — tudni fogja, hogy mit tartson erről az állításról.”

IDÓJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 756.0 milliméter, délután 2 órakor 750.7 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 4.2, délután 3 órakor C° + 7.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 5. délután 3 órakor DN. 5. Felhőzet: reggel többnyire derűt, délután borult, esik. Csapadék az azóbbi 24 órában: 1 milliméter.

Aradi hírlapírók és írók köre.

— Alapszabálytervezet. —

I.

Czim. Székhely. Pecsét.

1. §. A kör czime: Aradi hírlapírók és írók köre.

2. §. A kör székhelye: Arad.

3. §. A kör pecsétje: egy író tollat tartó kéz rajza, a következő körirattal: „Aradi hírlapírók és írók köre. 1895.”

II.

Czél. Eszközök.

4. §. A kör czélja; A testületi szellem fejlesztése ama tényezők bevonásával, melyek ugy az irodalom, mint a művészet valamely ágával foglalkoznak; a közmívelődés terjesztése és istapolása, az irodalmi élet iránti érdeklődés felkeltésével, végül a segélyezés.

5. §. E czélok elérésére a kör állandó helyiséget tart, mely csupán a tagok rendelkezésére áll, könyvtárt alapít s olvasótermet létesít.

III.

A tagokról.

6. §. A kör tagjai tiszteletbeliek, alapítók és rendesek.

7. §. Tiszteletbeli tag az, kit ilyentül a közgyűlés megválaszt. (Lásd. közgyűlés.)

8. §. Alapító tag az, ki legalább 100 koronát fizet egyszer mindenkorra a kör pénztárába.

9. §. a) Rendes tag lehet minden Aradon lakó hivatásos hírlapíró, s irodalommal, művészettel foglalkozó egyén.

b) Az Aradon időző színművészek közül azok, akik az alapszabályszerű felvételi eljárásnál a szavazattöbbséget megkapják, itt tartózkodásuk idejére a kör állandó vendégeitül tekintetnek. Kötelesek azonban magukat az alap és házszabályoknak alávetni, s a kör pénztárába a havi egy korona díjat befizetni.

10. §. Az alapító és rendes tagot két tag ajánlatára a választmány veszi fel.

A felvételre jelentkező tagok neve a kör helyiségében nyolcz napon át kifüggesztendő.

A jelentkező tag fölvétele elleni kifogások az elnöknel bejelentendők.

A tagfelvételre a választmány összes tagjai kétharmadának jelenléte, s a jelenlevők kétharmad szavazattöbbsége szükséges.

A tagfelvétel titkos szavazással történik.

IV.

A tagok jogai.

11. §. A kör összes tagjai látogathatják a kör helyiségeit, élvezhetik a kör nyújtotta kedvezményeket, használhatják a könyvtárt, a könyvtári szabályzat értelmében, a kör helyiségébe vendégeket hozhatnak, a házszabályokban meghatározandó módokatok értelmében.

A rendes tagok választók, és a 16. §. értelmében választhatók, a közgyűléseken indítványozási és szavazati joggal bírnak.

Az alapító tagok élethossziglan tagjai a körnek.

A tiszteletbeli tagok minden fizetés kötelezettsége nélkül részesülnek az alapító tagok jogaiban.

V.

A tagok kötelezettségei.

12. §. A rendes tagok évenként 24 korona tagdíjat fizetnek.

Alapító tag az lehet, ki egyszer s mindenkorra legalább 100 koronát fizet a kör pénztárába.

A rendes tagsági díjak havi részletben is fizethetők, de mindenesetre előlegesen fizetendők.

Egy évi hátralék esetén a tagdíj behajtása iránt a választmány intézkedik.

A rendes tagsági kötelezettség a belépéstől számított egy évig tart.

Minden tag a belépéskor aláírásával kötelezi magát az alapszabály pontos megtartására.

Ha a tagsági kötelezettség lejártá előtt a rendes tag írásban nem jelenti be kilépő szándékát, akkor kötelezettsége további egy évre terjed ki.

VI.

A tagság megszűnése.

13. §. A tagság megszűnik a) a tag elhalálozásával; b) ha az illető tag kötelezettsége lejártával kilépő szándékát írásban bejelentette; c) ha valamely becsületbe vágó tettet követ el s emiatt a választmány a tagok sorából kizárja; d) elköltözés esetén; ekkor azonban a tagsági kötelezettség még egy negyed évre kiterjed.

14. §. A 13. §. c) pontjánál megjelölt kizárásra a választmány két harmadának jelenléte s a jelenlevők kétharmadának szavazata szükséges.

(Folytatása következik.)

IDÓJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várnat:

— Március 21. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Helyenként csapadék. — Szeles.

HIREK.

Március 21. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Benedek. — Protestáns naptár: Benedek. — Görög-keleti naptár (március 9.): Sz. eb. 40 vértanu. — A nap két 6 óra 3 perczkor, nyugszik 6 óra 12 perczkor.

Szabadságharoz emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Könyv-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— A millenniumi kiállítás. Tudvalavó dohog, hogy az ezredéves kiállítás bejelentési határideje 1894. év végével lejárt. A r a d - é s C s a n á d v á r m e g y é k közgazdasági bizottságát most az iránt kereste meg a kiállítási iroda igazgatója, hogy az eddig beérkezett bejelentéseket küldjék be, illetőleg buzdítsák a gazdákat tömeges bejelentésre. Ha pedig a vármegyék gyűjteményes (kollektív) kiállítást terveznének, foilyó évi április 1-ig azt is jelentsék be.

— Arad a Maros. A jég — mint a városi mérnöki hivatalnak jelentik — a Maros egész vonaláról letakarodott, de ezzel egyidejűleg Erdélytől-Szegedig lassu ára-

dást jeleznek. Az idő elég kedvező arra vonatkozólag, hogy nagyobb áradásokat ne idézzen elő. A Maros állása 66 csm. a zérus felett. A hirtelen áradás után — mint makói levelezőnk távirja — ott hirtelen a padás állott be a Maroson. A napokban az ártéren is két méteres volt a víz, úgy, hogy a legmesszebb menő óvintézkedéseket kellett megtenni. Most egy nap alatt nem csak az ártér vize tűnt el egészen, de a Maros medrében is nagyobb apadás történt.

— Az aradi hírlapírók és írók köre elnökének a tegnapi napon jelentette be Pless Mór, az aradi polgári takarékpénztár vezérigazgatója, miszerint 100 koronával belép a kör alapítói sorába. Ezen szándékát meleg hangu levél kíséretében tette, azon kérésével, hogy ezt a választmány tudomására hozza.

— Pályázat vezérigazgatói állásra. Az aradi első takarékpénztár vezérigazgatói állásának betöltésére, mely tudvalevőleg 3600 frt évi fizetéssel díjaztatik, már ki van tűzve a pályázat. A folyamodványokat folyó évi május hó 1-ig kell benyújtani. Kívánatra a pályázati feltételeket megküldik.

— Az aradi hírlapírók és írók körének megalakítását örömmel veszi tudomásul úgy a fővárosi, mint a vidéki sajtó. A hangulatból ítélve, előre látható, hogy a vidéken több helyen követni fogják az aradi sajtónak ezt az uttörő munkáját. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, mit ír a mi körünkről a „Délmagyarországi Közlöny“. Főbb vonalaiban vázolva az alakuló közgyűlést, ezeket mondja: „A sokkal fejlettebb (?) és számszerűleg is nagyobb temesvári zsurnalisztika — nálunk 5 napilap, 10 hetilap és 3 folyóirat jelenik meg — még mindig nélkülöz minden szervezetet és a temesvári hírlapírók ezután is irigykedésel nézhetnek aradi kollegáikra, kik egyetük megalapításával hatalmasan megerősíthetik társadalmi pozíciójukat és sikeresen előmozdítják érdekeiket. Az aradi lapok vezércikkben ünneplik a klub megalakulását.“ A „Temesvári Zeitung“ szintén hosszabb közleményben méltatja körünket s német nyelvre fordítja az „Aradi Közlöny“ vezércikkének egy részét, melyet a megalakuló közgyűlés után írt.

— Memorandum a szocialistákról. Kemény Mihály, Csanádvármegye nyugalmazott királyi tantárgyelője memorandumot írt az alföldi szocializmusról és annak okairól. A társadalmi viszonyokat és a mai rendszert a közigazgatásban s egyáltalán minden téren mondja okául annak, hogy a szocializmusnak nálunk is ki kellett fejlődnie. A memorandumot az őszminiszteriumhoz küldi fel Kemény Mihály, a melyben bizony sok olyan állítás van, amit nem ártana megszívlelni azoknak, akiket illet.

— Népesedési mozgalom. A városi orvosi hivatal jelentése szerint a múlt héten Aradon csaknem kétszer annyira született, mint a hány egyén meghalt. Született összesen 51 gyermek, még pedig 24 fi és 27 nő, a születés évi aránya 56.5 pro mille. Meghalt 29 egyén, ezek közül 17 fi és 12 nő, a halálozás évi aránya 32.1 pro mille. A difteritisz két áldozatot szedett a múlt héten.

— Az aradi rendőri bejelentő-hivatal, amely a jelen év első napjától kezdte meg működését most már, a követelményeknek minden tekintetben megfelelőleg, pontosan végzi fontos munkáját. A be- és lejelentések körül tapasztalt szabálytalanságokat kellő erélyvel bünteti. Így — mint értesültünk — eddig már 34 esetben kellett a szabálytalanságot, illetőleg mulasztást pénzbüntetéssel sújtani a bejelentő hivatalnak.

— Dr. Neményi Imre, Csanádvármegye kir. tanfelügyelője — mint levelezőnk írja — súlyos betegnek fekszik. Egy hét óta a szobából sem jöhetett ki.

— Az első választmányi ülés. Az aradi hírlapírók és írók körének választmányja tegnap délelőtt Brankovics György elnöke alatt ülést tartott, melyen jelen voltak: E. Illés László, Hrabovszky Lajos, Vass Géza, Londez Elek, Révész Adolf, Endes Dániel, Kiss Ferenc, Lengyel Sándor dr., Koszka Mihály és Kovács Vincze. A választmányi ülés megbizta a háznagyot, s a könyvtárnokot a hísi- és könyvtári szabályzat elkészítésével, s kimondta, hogy a választmány ezentúl minden hó első vasárnapján, délután két órakor a kör helyiségében ülést tart. Kimondta ezután a választmány E. Illés László alelnök indítványára, hogy az aradi hírlapírók és írók köre a legközelebbi jövőben egy matiné rendezze a Krispin-teremben, a kör alapja javára. A matiné előkészítésével a választmány E. Illés Lászlót, Hrabovszky Lajost és Vass Gézát bizta meg. A matiné részletes programját, s megtartásának idejét, módozatait közelebb hozzuk nyilvánosságra. — Ülés végén Kiss Ferenc háznagy előterjesztést tett a kör helyiségeinek kényelmessé tétele végett beszerzendő butorok és eszközökről. A választmány a meglévő, elegáns berendezésen kívül még négyszáz koronát szavazott meg ugyanezen célra, s utasította az elnökséget a butorok beszerzésére. Ez által az aradi hírlapírók köre oly kiváló izléssel és eleganciával lesz berendezve, hogy ott a tagok a kellemes szórakozáson kívül a legnagyobb kényelmet élvezhetik. A választmány ezenkívül több szorosán vett belügyet intézett el.

— Áthelyezett adótlisz. A m. kir. pénzügyminiszter V. Eber Kálmán a r. adótliszat a nyiregyházi adóhivatalhoz adóhivatali segédde nevezte ki.

— E. Illés László — kamarai titkár. A „Nagyvárad“ írja: A marosvásárhelyi kamaránál, a szerencsétlen véget ért Rétly Dezső elhalálása folytán, habár a titkári tisztségre pályázat van kiírva, többben Edvi Illés Lászlót, az aradi kamara kitűnő második titkárát óhajtják titkárnak megnyerni. E. Illés László, ki annak idején a nagyvárad kamarai titkárságra is pályázott, az iparügyek szorgalmas bajnoka és a szakirodalomban is neve van.

— Az új birtokosok és az utadó-hátralék. Egyik vármegyei közigazgatási bizottságnak felszólamlási bizottsága elutasította egy birtok új tulajdonosát ama kérésével, hogy az előbbi birtokos után fizetetlen maradt s reá árt utadó-hátralék nevével törültesse. A kereskedelmi miniszter feloldotta ezt a határozatot s a felszólamlási bizottságot újabb s törvényszerű határozatokra utasította, mert a körjegyző törvényellenesen járt el, midőn a hátralékos utadó a helyett, hogy kellő időben behajtotta vagy biztosítása iránt a szükséges lépéseket megtette volna, önkényesen ártta az új birtokosra; s mert sem az igazsággal, sem a méltányossággal nem egyeznek meg, hogy a tényleges birtokossal szemben annak tartozása attól hajtassék be, aki utóbb véletlenül a birtok tulajdonosává lett.

— A makó-hód-mező-vásárhelyi vasut. Földéák csanádvármegyei község a múlt héten küldöttséget menesztett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a makó-h.-m.-vásárhelyi vasut vonala az eredeti tervezettől eltérőleg Földéák község mellett haladjon el, mert az eredeti terv szerint a vasuti állomás a községtől körülbelül két kilométernyire esik. A község, ha az eredeti irány megváltoztatnák, 50,000 forinttal hajlandó az építési költségekhez hozzájárulni. Az új kereskedelmi miniszternek nagy érdeme kétségkívül, hogy töle telhetőleg igyekezik mindenkinek a jogos érdekeit előmozdítani. Tegnapelőtt — levele-

zőnk jelentése szerint — jelent meg a községben a miniszter megbízásából Heim Sándor osztálytanácsos, hogy a helyzetet megvizsgálja, de minden okot egybevetve sem nyilatkozhatott a vasutirány megváltoztatása mellett. Így a vasutépítés megint elmarad s kezdődnek újra a végnélküli tárgyalások.

— Gyógyszerész helyett betegápoló katoná. A hadügyminiszter elrendelte, hogy az idei október hónap bevonuló gyógyszerész-önkéntesek a helyőrségi kórházak csapatjához legye-tesek beosztva s ruházatuk is az egészségügyi csapatoknak előírt ruhadarabokból álljon. A hadügyminiszter azzal adja okát rendeletének, hogy eddig is már 2800 tartalékos gyógyszerész van ezen kívül vannak még az aktív szolgálatban levő katonagyógyszerészek.

— Rekvium Kossuthért. A makói ref. ó-templomban — mint levelezőnk távirja — tegnap délelőtt 10 órakor Kossuth Lajos halálának évfordulója alkalmából gyász-istenitiszteletet tartottak. A gyászbeszédet Draskóczy Ede ág. ev. lelkész tartotta s testületileg jelentek meg a 1848/49-iki agghonvédek és Makó város tisztikara Major Miklós polgármesterrel.

— Az európai államadósságok. A legutóbbi husz év alatt ugyan az államadósságok csak egy országban idéztek elő oszódót, t. i. Törökországban, a mely 1876-ban mondta ki fizetése képtelenségét, de ma már több ország van Európában, a mely a nagy államadósság folytán többé-kevésbé közel áll a oszódóhoz. Aránylag igen nagy adóssága van Portugáliának és Romániának. Portugáliában egy főre 810 forint adósság esik s a bevételek mindig kevesebbek, mint a kiadások. A király özivillatájának egy ötödéről lemondott. Romániában egy lélekre az államadósság 50 forint jut. Spanyolországban és Olaszországban is nagyon rosszul állanak a viszonyok. A legtöbb adóssága van Franciaországnak: kerekszám- ban 12,000 millió, melyből egy főre 320 forint jut. De az ország gazdag. Anglia is könnyen bírja adósságát, sőt törleszt is. 1817-ben 8500 millió volt, most 6700 millió.

— A szuezi csatorna jubileumához. A múlt év november 17-én volt 25 éves évfordulója annak, hogy a szuezi csatornát megnyitották. 1854-ben alakította meg Lesseps Ferdinánd a szuezi csatorna-társaságot, 1859. április 27-én kezdtek meg a munkálatokat s tíz évig folytatták, mely idő alatt 75 millió köbméter földet távolítottak el helyéről, hogy a 160 km. hosszú, 8 méter mély, s tetején 58—100 m., alján pedig 22 méter széles csatornát felépítsék gátjaival együtt. Az építés s első berendezés összes költségei 488,055,019 frankot tettek. A részvénytársaság szöbe hozta, hogy a jubileum emlékére a nagy művet a jövőben Lesseps-csatornának nevezik.

— Kilencz ember tűzhalála. Borzasztó tűzvész híre érkezik Toledo-ból, Ohio állam egy kis városkájából. Mint írják, az ottani gőzmozdonygyárban a múlt éjszaka óriási tűz ütött ki, amely néhány percz alatt lángba borított a egész gyár tetejét. Rövid idő múlva a tetőzet egészen leégett, mire tüzet fogtak a gyárban és a gyár udvarán elhelyezett összes gépek is. Mire a munkások a nagy tüzet észrevették, beomlott a szabadda vezető folyosó és elzárta előlük a menekülés utját. A gyárban tüzenyolc munkás dolgozott, kik közül kilencz bennégett, a másik kilencz pedig sebesüléssel megmenekült. A tűzkitörésének okát nem tudják. A gyár egészen leégett.

— A sorozás Makón. Hétfőn reggel kezdtek meg a sorozást Makón, — mint levelezőnk írja. — Eddig a központi járás 7 községének legényeit állították mérték alá, a kikből bizony elég kevés lett „tauglich“. Pénteken kerül a sor a makói hadkötelesekre.

— Pör az Elbe miatt. Az Elbe katasztrófájának Amerikában utójátéka lesz a törvény-szek előtt. Egy Czerny nevű osztrák asszonyt különösen kegyetlenül sújtott az Elbe elsütyledése, amennyiben férje és két gyermeke veszett el az elmerült hajóval. Czerny esuttal a Long-Islandban lakó édesanyjához akarta vinni a gyermekeket. Az asszony most hárminc ezer dollár erejéig kártérítési

pör indított az észak-német Lloyd Társulat ellen azzal a megokolással, hogy férjében jelenének, gyermekeiben pedig jövőjének támaszát veszítette el. Férjének haláláért husz ezer dollár, gyermekeiért pedig tízezer dollárt követel. Bevara János, egy megmentett clevelandi polgár ajánlkozott annak az esküvel való bizonyítására, hogy Czerny, két gyermekével a katasztrófa idején az Elbe fődélzetén volt. Hogyha Czerny asszony megnyeri a pört, sok család, amely fentartóját elvesztette, bizonyára követni fogja példáját. A tárgyalás mindenestre világosságot fog vetni arra, hogy az Elbe tisztikara és legénysége mennyiben részes abban, hogy oly kevés számú utas menekült meg.

— **A Boszporus hidja.** A török kormány és egy francia társaság között jelenleg tárgyalások folynak avégből, hogy a ruméliai és anatóliai vasutak összeköttetést létesítsenek Európa és Ázsia között. Négy török tengerésziszt és két francia mérnök méregetik a Boszporus medrét és vizsgálják a talaj minőségét. A sztabuli oldalon kitűnt, hogy ott a talaj kedvező, a hajdaz-pasai oldalon is kedvezők az eredmények, a víz mélysége is megfelelően egyenletes és a fenék elég szilárd egy nagyszabású vashid elviselésére. Nyolcz óriási oszlop tartaná a hidat 72 m. magasságban, hogy a legnagyobb hajók is átmeheessenek alatta. Az előmunkálatokat, minthogy az engedély megadása nagyon valószínű, 1895. nyarán kezdik meg és az építési költség 60 millió frankban van előirányozva.

— **Zubovics Fedor fogadása.** Váczott hetek óta egy érdekes fogadásról beszélnek, mely az exozentrikus fogadásairól híres Zubovics Fedor és a város polgármestere, Gajári Géza között történt. — A fogadás szerint Zubovicsnak József napján a Duna jegén négyes fogatával kellett volna átszágnani. A hír még a környékbeli lakosságot is becsodította ez alkalommal Vácra. A kíváncsi tömeg azonban hasztalan várt Zubovicsra, mert ő valahol verőzei birtokán szintén csak úgy gyönyörködött a Duna zajlásán, akár csak a vácziak. Hogy egyébként teljes egészében beszámoljunk a fogadásról, tudatjuk, hogy a Luna jegén már gyalog-szerrel is tilos volt átmenni, mikor Zubovics Fedor megkötötte a fogadást és hogy a fogadás 1000 fruba történt.

— **Sándor és József.** Csanádvármegye két notabilitásánál Meskó Sándor alispán és Lonovics József főispánál jártak a deputációk névpapjuk alkalmából. A főispánál kedden — mint levelezőnk írja — a vármegye, város, járásbíró és kir. adóhivatal tisztviselői tisztelegtek, kiknek a főispán szívélyes szavakban köszönte meg a kitüntetést.

— **Ásatások Egyiptomban.** Az ásatások, melyeket e télen Egyiptomban végeztek, mint egy kairói levél jelenti, nagyon gazdag eredményt adtak. Az ásatások vezetője Morgan a legutóbbi napokban nyitattott föl, a francia konzul jelenlétében, két új királysírt. Az első szarkofágban, amelyet fölfedeztek, Ita-Urt hercegnő mumiája feküdt. A mumiá pazarul volt díszítve drágaköves ékszerekkel. Mellette kormánypálca, iv és csatabárd feküdt. A sír szomszéditülkéjében illatos füstölőszer, amphorák stb. voltak. A másik sír gránit szarkofágjaon Sib-Hat hercegnő feküdt. A sírokban és mellékfülkéiben különösen sok smagard ékszerre találtak.

— **Dinamitmerénylet egy család ellen.** Megdöbbentő merényletet követtek el az éjjel Cserépváralja, borsodmegyei községben. Éjfél tájban — mint táviratozzák — Molnár József betört Bajusz Pál házába, azzal a szándékkal, hogy az egész családot megölje egy dinamitlöveggel. A betörés zajára Bajusz fölébredt, és a merénylet, mielőtt borzasztó teremtét végrehajnána volna, fia segítségével fejével megölte.

— **A világ legnagyobb pályaudvara.** Saint-Louisban, Észak-Amerika é virágzó városában van a világ legnagyobb pályaudvara. A pályaudvar 14 hektár nagyságú területen fekszik. Az indóház hossza 185 méter, szélessége 24 méter, a díszítésére alkalmazott torony magassága 122 méter. Az étkező- és várótermekben 20.000 ember számára van hely; 4500 izzó- és 150 ivilámpa szolgáltatja a világosságot. Az állomásba 22 vonal torkollik. Az egész pályaudvar 6 1/2 millió vagyis 17 millió forintba került.

— **Egy zsidócsalád keresztelője.** A székesfehérvári irgalmas nővérek templomában szép kis ünnepegy volt tegnap. A gazdagon feldíszített templomban a közönség páratlan érdeklődése mellett egy egész izraelita családnak adta föl a kereszttség szentségét Kalocsay Alán, oziszterozita áldozár, Váry Mór nejjével és gyermekével egyetemben hajtotta fejét a keresztviz alá. A keresztelő pap megható beszédet intézett a megtértekhez. A megkeresztelték a szentmise alatt megáldozták a zárdában elköltött reggeli után keresztazulók: dr. Major Ferencz tisztifőorvos és édes anyja: özv. Major Ferenczné vendégei voltak.

HYMEN.

Csécsei-Nagy Miklós, Csécsei Miklós makói ref. lelkész fia, és Csécsei Imre aradi ref. lelkész sógora, ki a Károlyi-féle uradalmak főpénztárosa, a napokban jegyezte el Muzsik Rudolf jószágigazgató kedves leányát, Karolinát.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az új-aradi járás jegyzői egylet folyó évi ápril hó 1-én Herab Rezső elnöklete alatt tartja rendes negyedévi közgyűlést, mely alkalommal több közérdekű ügy kerül tárgyalásra.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Márczius 21. (Csütörtök) Faust, opera.
Márczius 22. (Péntek) Szodoma pusztulása, szinmű; Tompa Kálmán jutalomjátékával.

K.-Hegyesi Mari vendégjátéka.

III.

Lecouvreur Adrienne.

Utolsó és harmadik vendégfellépte volt tegnap este majdnem egészen telt ház előtt K-Hegyesi Mari asszonynak.

Lecouvreur Arienneben, ebben a régi de azért még most is hatásos drámában játszotta a czimszerepet, három fellépte közül talán a legsikerültebb alakítással.

Felvonásról felvonásra fokozta játékával a hatást, mely szokszor nyílt színen is tappra ragadta a közönséget. Különösen utolsó jelenete — a halál előtti örületben való vívódása — sikerült a vendégművésznőnek.

Mellette első sorban Bihar Ákost kell megemlítenünk, kinek tegnapi alakítása Saxonia grófjával minden tekintetben sikerült.

Balassa az öreg, becsületes szerelmes szerepében adott ismét kitűnő alakítást, melyért nyílt színen is kitapsolták. A többi szereplők, így Angyal Ilka, Benedek, Delli Emma különösebbet nem produkáltak.

Az összejáték gyenge volt és a világító, mint rendesen, megint késett. Az ilyen apróságok végtelenül rontják a játék keretéből kimagasló szereplők művészete által felkeltett illúziót. Ezeket a vezetőség szíves figyelmébe.

A felvonásközök bosszantóan hosszúnak.

* Strakosch Febea kisasszony hirtelen elrekedése folytán a mára hirdetett vendég szereplés elmarad és későbbre halasztatik. Ennek következtében a bérleten semmi változás nem lesz; ma páratlan, holnap páros, szombaton páratlan és vasárnap páros bérlet szám lesz. — A mára hirdetett Faust megmarad R. Réthy Laurával a Margaréta szerepében.

* Tompa jutalomjátéka. Holnap lesz szintársulatunk egyik legszorgalmasabb, legambiciozusabb tagjának, Tompa Kálmának a jutalomjátéka. Suder-mann Henrik, a mai realiztikus irány szinpadra vivőjének trappans hatású darabjában, Szodoma pusztulásában játsza Janikov Willyt. Nagy szorgalommal készül Tompa szerepre, melyet az ő karakterisztikus egyéniségével fog kidomborítani. Őt, ki mint színes és póéta annyira részolgaló szinbárlatogató közönségünk szeretetére, szükségtelen ajánlanunk, hiszen az ő leghivatottabb bírálója, a közönség személyes megjelenésével fog meggyőződést szerezni úgy is.

* A Szalay-Baróti-féle Magyar Nemzet Történetéből immár a 10-ik füzetet vesszük kézhez. Az Arpád házból való királyok kora folytatódik benne, még pedig III. Istvántól II. Endréig. A füzetnek ismét

két szép műmelléklete van, melyek egyike Székely Bertalan egy festményét reprodukálja, I. Endre koronázását ábrázolja, a másik pedig Geiger J. P. rajza után Szt. László harczát a kunokkal tünteti föl. — A szövegbe nyomott illusztrációk a következők: III. Béla király ezüst pénze, III. Béla király pezséje. Jeruzsálem. I. Frigyes osászár keresztshada. XIII. századbeli rajz. Keresztes vitézek a harmadik keresztshabóru idejéből. Eredeti szobor, a konstanzi szent sir kápolnában, I. Frigyes osászár mint keresztsh vitéz. III. Béla és nejjének osontváza. III. Béla koponyája előlről nézve. III. Béla király koponyája oldalt nézve. III. Béla és neje sírjában talált tárgyak, stb. stb. A füzet ára 30 kr. — Az egész munka 60—65 füzetben lesz teljes. — Megrendelések Lámpele R. Wodianer F. és Fiai könyvkereskedésébe intézendők, Budapest, Andrássy-ut 21.

* Lidércz fény. Hosszasabban megemlékeztünk annak idején Benedek Arpádnak, a kiváló tehetségű nagyváradi hírlapírónak fenti czimet viselő munkájáról, amelylyel becsületet fog szerezni nevének. A „Lidércz fény” Wildenbruch Ernőnek a német naturalisták kimagasló alakjának legjelesebb műve, mely a német könyvpiacra is csak az imént jelent meg. A füzetollu, élesszemű ujságíró észrevette a hatást, melyet a mű a közönségre tett, és hogy az közkincsévé váljék a magyar olvasóközönségnek is, lefordította a feltűnést keltő regényt. A mű — melynek ára díszes vászonkötésben 40 kr — elhagyta a sajtót, és megrendelhető a szerzőnél Nagyváradon, a „Szabadság” szerkesztőségében.

* Az ország-Világ e heti száma rendkívül díszes és gazdag tartalommal, pompás kiállításban jelent meg, mely mindinkább meggyőző bennünket ezen szép vállalat életrevalóságáról. Ez a szám a rendes rovatokon kívül hoz közleményt Lauka Gusztáv, Márnay Gusztáv és Szarvas Mariskától, egyéb közleményeket Csengely, Graza György és többek tollából. Az illusztrációk közt ott találjuk Hoffer Károly, Krayzell Aurél dr. stb. arcképét, egy csomó képet a magyar forradalomból stb. Megemlítjük itt, hogy az „Ország-Világ” a tavalyi évfolyamához gazdagon aranyozott, rendkívül izlées és díszes bekötési táblák jelentek meg, melyek 1 frt 50 kr-ért bármely szinben megrendelhetők a kiadóhivatalban. (Bpest, V. Hold utca 7.) Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

* Az 1848—49-iki magyar szabadságharoz története című munkából most jelent meg a 32-ik füzet, a melyben Gracza György a bécsi októberi forradalommal kapcsolatos eseményeket mondja el a szokott elevésséggel. A füzet egykoru képei a következők: A bécsi nép örvend Latour halálának. (Egykoru kép.) A külföldi szabad csapatok. Branyiszkó. Kossuth a szegedi nép közt. Csata Nyárasdnál 1849. jan. 13. A nagyszabeni első csata 1849. jan. 21-én. Részlet a szolnoki csatából 1849. jan. 22-én. A Windschwechati ütközet 1849. jan. 25. Ihasz Dániel ezred: 1879-ki arcképe. Részlet a szolnoki csatából 1849. márc. 5-én. Részlet Komárom ostromából. Eredeti je az orsz. ereklyemuzeumban. A bodrogkereszturi csata térképe.

TÁVIRATOK.

Az egyházpolitikai javaslatok a főrendiházban.

Budapest, márcz. 20. (Saj. tud. táv.) A főrendek holnap tárgyalják a vallásszabadságot és recepcziót. A politikai körök bizonyosra veszik, hogy a javaslatokat a publikált módosításokkal a főrendek megszavazzák. Valami nagy többséget ugyan nem remélnék, de többség lesz mindenestre, a mai tárgyalások menete is erre enged következtetni.

A nyitrai választás.

Budapest, márczius 20. (Saj. tud. táv.) A nyitrai választásról idáig a szabadelvű pártra csak kedvező táviratok érkeztek. Harmadik jelölt is akadt, ugyancsak egy Zichy János és így tehát Latkóczy ellenfelei megoszlanak. Egy órák Latkóczira 408, ifjabb Zichyre 42 és idősb Zichyre 4 szavazat esett. Az

arány később még javult, úgy hogy Latkóczy többsége állandóan 400-on felül volt.

Nyitra, márczius 20. (Saj. tud. táv.) Este 8 órakor. Latkóczyra 581, Zichyre 146-an szavaztak.

Kossuth emléknapja.

Budapest márczius 20. (Saját tud. táv.) Kossuth emléknapját nagyrészt elmosta az egész nap szakadó eső. Dél előtt az evangélikus templomban gyászmise volt, melyen számosan jelentek meg. A temetőbe, az eső dacára egész nap tömegesen zárandokoltak. Kossuth sírját egész koszoru-halmaz borítja.

Botrány.

Budapest, márcz. 20. (Saj. tud. táv.) A 'Pesti Napló' közöl egy botrányt. Altitól Bartókot, a Bolond Istók szerkesztőjét vasárnap egy szabó felfofozta, mert Bartók üldözte a feleségét az utcán. Bartók nyilatkozatban czáfolja meg az esetet. Az eset nagy feltűnést kelt.

Kina és a nagyhatalmak.

Bécs, márczius 20. (Saj. tud. táv.) Kina Ausztria-Magyarországhoz, Orosz, Anglia és Franciaországhoz a béketárgyalásokban való részvétel iránt fordult. Diplomáciailag megállapodtak, hogy az érdekelt hatalmak közvetlenül fognak a tanácskozásokban intervenálni.

Vilmos császár Bismarcknál.

Berlin, márczius 20. (Saj. tud. táv.) Vilmos császár 16-án Bismarckot Fridrichsruheban meglátogatta.

Anarchista merénylet.

Brün, márczius 19. (Saját tud. táv.) A cseh egyesület házának robbanásánál egy dróttal átfűtött, szegekkel és puskagolyókkal töltött faláda robbant fel, de senki sem sérült meg. A tettes ismeretlen.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

Gyenes és Balog özég jelentése.

Budapest, márczius 20.

Gabona üzlet: Buzát ma mérsékelten kínáltak, a vételkedv szintén gyenge volt, az irányzat oszondas maradt. Elkelt pár ezer mm. gyengén tartott napi áron. Ma nem adatott hivatalos jelentés.

Határidő üzlet: Amerikából érkezett lanyhább jegyzések dacára nálunk szilárdan indult az üzlet buzában s élénk forgalom mellett pár krral emelkedett zárlatig. Tengeri szilárdan indult s igen élénk vásárlási kedv mellett 2-3 krral szilárdabban zárult. Zab és rozs változatlanok.

Zárul 11 órakor:

Table with 2 columns: Item (Buza márczius-április, Buza szeptember-október, Tengeri május-június, Tengeri őszre, Zab márczius-április, Zab őszre, Káposzta-repoze) and Price (7.08-7.09, 6.77-6.79, 5.73-5.75, 6.38-6.40, 6.27-6.29, 10.75).

Külföld: New-York: buzára 1/4-1/2 lanyhább, tengerire 1/4-3/8 szilárdabb, Chicago: buzára 3/8-5/8 lanyhább, tengerire 3/8-1/2 szilárdabb, Páris szilárd, London gyenge, Liverpool változatlan.

Értéktőzsde: Külföldi szilárd zárlatokra ma nálunk is szilárdan indult az üzlet s közepes forgalom mellett úgy nemzetközi, mint helyi papirok szilárdan zárultak.

Zárul 11 órakor:

Table with 2 columns: Item (Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztrák államvasút, Rima-Murányi, Déli vasút) and Price (408.80, 473.50, 432.50, 278.-, 111.50).

= Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi márcz. hó 19-én. Hízott sertés árak. I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kg-ron felüli súlyban) 45.-46. krig. Öreg közép (páronkint 300-400 kilogramm súlyban) 45.5-46.5 krig. Fiatal nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) 48.-49. krig. Fiatal közép (pkint 251-320 krig súlyban) 46.-47. krig. Fiatal könnyű (pkint 250 kg-ig terjedő súlyban) 46.-47. krig. II. Magyar második: Nehéz (páronkint 280 kg-ron felüli súlyban) 45.5-46. krig. Közép (pkint 220-280 kg-ig súlyban) 45.-45.5 krig. Könnyű (pkint 220 kg-ig terjedő súlyban) 45.-46. krig. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kg-ron felüli súlyban) 45.-46. krig. Közép (páronkint 220-250 kilogramm súlyban) 45.-46.- krig. Könnyű (páronkint 220 kg-ig terjedő súlyban) 44.-45. krig. Sertési értékszámla 1895. márcz. hó 17-én volt készlet 124,984 darab. 1895. márcz. hó 18-án felhajtator: 1041 darab, 1895. márcz. 18-án elszállított 2165 drb. 1895. márcz. 18-án maradt készletben 123,860 drb. - A bizottság üzenetanyaga: Változatlan.

Vonatok közlekedése.

- Érvényes 1895. évi április hó 1-től. -

Table with 2 main columns: ARADRÓL and ARADRA. Sub-columns: Budapest felé indul, Budapest felé érkezik, Erdély felé, Erdély felé, Temesvár felé, Temesvár felé, Szeged felé, Szeged felé, Gurahoncz felé, Gurahoncz felé. Includes train numbers and times.

Szeszűzlet.

- Márczius 20. -

Mai jegyzéseink: Készaru nagyon avers szev 52.50, kocsinyon 58.- hordó nélkül per 100 liter 1/2 belsértv. 35 frt fogyasztási adó.

Budapesti gabnatőzsde.

- Az 'Aradi Közlöny' távirati tudósítása. -

Budapest, márczius 20. d. a. 5 óra.

Table with 3 columns: Item (Buza bántási uj, Buza tiszavidéki, Buza pestvidéki, Buza fejérmegyei, Buza bácskai, Rozs uj, I-od rendű, Rozs uj, II-od rendű, Arpa takarmány, Arpa égetni való, Arpa sörfőzdei, Zab, Tengeri bántási, Tengeri másnomű, Káposzta-repoze bántási, Kőles, Hízóridőre) and Price (100 kg. ár, frtól, frtig).

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsden.

Budapest, 1895. márczius 20.

Table with 2 columns: Item (Magyar aranyjárdék 4%, Magyar koronajárdék 4%, Magyar arany 4 1/2%) and Price (12.25, 99.10, 127.50).

Table with 2 columns: Item (Magyar ezüst 4 1/2%, Magyar keleti vasút 1876., Magyar földterhermentesítési kötvény, Magyar italmegváltási kötvény, Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény, Magyar nyereségy-sorozat kölcsön, Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön, Osztrák papírjárdék, Osztrák járadék ezüst, Osztrák járadék arany, Korona járadék, 1860-ki államsorsjegyek, Osztrák-magyar bankrészvény, Magyar hitelbank részvény, Osztrák hitelintézet részvény, Osztrák-magyar államvasút, 20 frankos arany (Napoleonkor), Német birodalmi márka, London, Páris) and Price (105.-, 135.25, 98.50, 131.-, 98.50, 181.50, 158.50, 101.50, 101.50, 124.75, 101.95, 159.-, 1095.-, 474.-, 499.50, 484.25, 9.74, 60.10, 123.10, 48.70).

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

I. D. (Makó) Szives készséggel küldjük. Fogadjja tívözletünket.

VIZJELZÉS.

1895. évi márczius hó 20-án reggel 8 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérésén.

Table with 5 columns: Észlelési állomás, Hőmérséklet, Időjárás, Vizállás, Hőmérséklet. Rows: Branyicska, Gyulafehérvár, Arad, Makó, Szeged.

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi. A - jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi. Arad, 1895. márczius 20.

A m. kir. felyammérőski hivatal.

Aradvárosi

Évadbérlet 157. szám.

színház.

Havibérlet 17. szám.

Csütörtökön, 1895. márczius 21-én

Faust.

Nagy opera 5 felvonásban. Zenéjét írta: Gounod. Szövegét: Barbier és Carré.

SZEMÉLYEK:

Table with 2 columns: Character (Faust, Mefistofeles, Margaretha, Valentin, Mártha, Siebel, Wagner) and Actor (Mezey M., Csatár Gy., Rsthy L., Hunyady J., Pajor Agnes, Sugár A., Súlyom L.).

HELYÁRAK:

Table with 2 columns: Location (Nagypáholy, Páholy, Tamlásszék, Második emeleten, Harmadik emeleten, Karzatülés) and Price (6 frt - kr, 4 frt 50 kr, 3 frt - kr, 1 frt 20 kr, 1 frt - kr, 1 frt 80 kr, 1 frt 80 kr, 1 frt 60 kr, 1 frt 50 kr, 1 frt 50 kr, 1 frt 40 kr, 1 frt 30 kr, 1 frt 20 kr, 1 frt 10 kr).

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

- Márczius 20. -

Náder szálloda: Wagner József vendéglős, Mezöhegyes. Boros Károly földbirtokos, Nagy-Zerénd. Arany Kulos szálloda: Löwy Ignáczné regalebérlelő neje, Dombegyháza. Roth Zakariás kereskedő, Mező-Kovácsbánya.

KIS LOTTO.

Prágai:

39, 82, 37, 11, 58.

Nagy-Szeveni:

53, 57, 85, 31, 51.

Felelős szerkesztő Vass Géza.

Mária-Czelli
Gyomor-cseppek

nagygyorsan hatnak gyomor bajknál. nélkülözhetetlen és átlátszóan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu, fehérfűgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menynyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gilliszták, májbajok és námorrhoidáknál.

Említett bajknál a **Máriaczelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: "Valódiságát bizonyítom".

A **Máriaczelli gyomor-cseppek** valódián kaphatók.

Aradon: **Ring Lajos, Kiss István, Schäffer és Földes Kelemen** urak gyógyszerházaiban.
Buttyinban: **Tomcsányi L.** ur gyógyszerházaiban.
Körösbányán: **Schisegl Károly** ur gyógyszerházaiban.
Uj-Szt.-Annán: **Felátár Ad. és Vargassy János** urak gyógyszerházaiban. 34 4-13

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára és művegytani laboratoriuma Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokolade gyermekeknek könnyen beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az 6 világrészben el van torjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Heger javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szer. Ebből összeállított hajfestőszer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje. Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr. A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó szepők, pattanások és májfoltok eltűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pinc. éjéből. Ára 1 üvegnek 3 és frt.

Ménési aszúbor. Egy 35 centli. üveg 1 frt 50 krajcsár.

Chinabor. 2% Chinintartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin és vasoxydtartalommal. Egy 30 centli. üveg 1 frt.

Pepsinbor. 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengali tüzek. Füst és szag nélkül, vöröses, fehér és sárga színben. Egy k² 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertya-égő, 1 drb 60 kr. 12 perczig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perczig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama. A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféléről eredt rheumás és oszposfájdalmak ellen igen hiro és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora. mely minden félle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenzen gyógyszererek — a pakolási osekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

Ujancsak ezen gyógyszerházaiban minden vegyvizsgálatra gbiásunk elfogadhatnak és lelkiismeretesen teljesítetnek. 40. 5-2.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Miskolcz. 987/III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Mező-Laborcz állomásán az 1895. évi július hó 1-től megüresedő vendéglő üzletnek ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra leendő bérlete iránt azaz 1898. évi július hó 1-ső napjáig ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kr. bélyeggel és "Ajánlat a m. kir. államvasutak Mező-Laborcz állomásán levő vendéglő üzletére 987 számhoz" felirattal ellátott borítékba zárt és lepecsételt, nem különben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok az 1895. évi május hó 15-ik napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján téríti veveny mellett nyújtandók be. Bántapénz fejében pedig 100 frt. azaz egy száz o. é. frt. készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjőpénztárnál Miskolczon az 1895. évi május hó 14-ik napja déli 12 óráig betendő.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek, a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II-ik emelet) a hivatalos órák tartalma alatt megtekinthetők; miért is az ajánlat tevőktől feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik, s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre szabadon választhasson.

Miskolcz, 1895. január hó 19-én.
Az üzletvezetőség.

4756 és 5120/1895.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város 1894. évi zárszámadása, a részletezett kimutatások, vagyoni leltár, a város cselekvő és szennvedő vagyoni állása vonatkozó mérleg, az zárszámadási kivonat, a kövezet alap számadása, úgy a tanácsnak jelentése f. év márczius 15-ik napjától kezdve márczius hó 29-ig bezárólag közszemlére a városház tanácsstermében kitétettek.

Erről a város adózó polgárai azzal értesítetnek, hogy minden egyes adózónak jogában áll azokat megtekinteni s azokra észrevételeit az 1886. évi XXI. t. cz. 17. §. b. pontja alapján a f. évi ápril 10. napján tartandó városi rendes közgyűlést megelőzőleg öt nappal a tanácshoz be-terjeszteni.

Arad, 1895. márcz. 9.
A városi tanács.

4654/1895.

Hirdetmény.

A közös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben az 1895/96-ki tanév kezdetén betöltendő magyar állami alapítványi helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény a nagymélt. m. kir. honvédelmi miniszterium által leküldetvén, közhírré tesszük, hogy ezen pályázati hirdetmény levéltárunkban bármikor betekinthező.

Aradon, 1895. évi márczius hó 9-én.
A városi tanács.

4655/1895. Hirdetmény.

A közös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben, valamint a katonatiszti leányok soproni nevelő intézeteiben, az 1895-96-ik tanév kezdetén betöltendő kincstári s a közös hadügyi tárczából javadalmazott) egész és féldíjmentes, illetőleg alapítványi és fizetéses helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény a nagymélt. honvédelmi m. kir. miniszter által leküldetvén, közhírré tesszük, hogy ezen pályázati hirdetmény levéltárunkban bármikor betekinthező.

Aradon, 1895. évi márczius hó 9.
A városi tanács.

3535/95. Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a hadsereg lőszükségletének kiegészítése céljából Aradon a vásártéren folyó évi márczius hó 24-én katonai lővásár fog tartatni.

A részletes hirdetmény a városházán megtekinthező.

Arad, 1895. február 16-án.
A városi tanács.

461/1895. Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a főutnak a Széchenyi utcától a Karolina utcáig, a Maros utcától a városház tégig eső része József főherczeg utnak, a fegyver utca Török Ignác utcának, a retek utca Schweidel József utcának, az Éva utca Lahner György utcának, a kertész utca Pöltenberg Ernő utcának, a városliget utca Leiningen Károly utcának, az Adám utca Aulich Lajos utcának és az Adám utcát az uj-terem utcával összekötő uj utca Knézich Károly utcának, a vásárállás-tér és a waggongyár között keletkezett uj utca vas-utcának neveztetett el, az ugyanezen utcáknak betűs alszámmal ellátott házak pedig a sorrendnek megfelelő törzsházzszámokkal látattak el, miről az érdekeltek ezennel értesitetnek.

Arad, 1895. január 26-án.
A városi tanács.

WEITZER JÁNOS gép-, waggongyár és vasöntöde részvénytársaság Aradon.

Vagyon.

Mérleg-számla 1894. decz. hó 31-én.

Teher.

	frt	kr.	frt	kr.		frt	kr.	frt	kr.
Pénztár készlet			8026	65	Részvénytőke			1200000	
Különféle adósok			1922616	57	Különféle hitelezők			2728470	39
Biztosítéki letétek			323757	50	Fel nem vett osztalékok 1893. évről			120	
Be nem fizetett részvénytőke			300000		Tartalékalap			23741	98
Soproni ingatlanok			56151	26	Nyugdíj alap			2000	
Aradi gyár :					Munkás adó tartalék	4272	75		
Gyári telek és épületek	419684	44			Munkás segély-alap	159	24	4431	99
Gyári telepítvények	142942	43			Leírások számlája			157839	80
Gépek	202842	95			Nyeremény egyenleg:				
Gyári berendezés	83173	44			Elővitel 1893. évről	5437	89		
Szerszámok és eszközök	48852	97	897496	23	1894. évi tiszta nyereség	135753	43	141191	32
Anyag készletek	333887	90							
Áru készletek	219064	21	552952	11					
Borosjenői gyár :									
Gyári telek és épületek	54360								
Gyári telepítvények	29099								
Gépek	21595	61							
Gyári berendezés	5960	36							
Szerszámok és eszközök	5201	73	116216	70					
Anyag készletek	14287	68							
Áru készletek	68290	78	82578	46					
			4257795	48				4257795	48

Ramor s. k.
vezérigazgató.

Aradon, 1894. évi december hó 31-én.

Joób s. k.
irodafőnök.

WEITZER JÁNOS

gép-, waggongyár és vasöntöde részvénytársaság Aradon.

Weitzer János s. k.,

Vásárhelyi s. k.

Ezen mérleget a könyvekkel és számadásokkal összehasonlítottuk és azt helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Révész Adolf s. k.

Hegedüs László s. k.

Walder Gyula s. k.

1043/1895. sz. A borosjenői járási fszbírótól.

Pályázati hirdetmény.

A Moroda és Gyarmata kis községekből szervezett körjegyzőségi szövetkezetben a körjegyzői állás lemondás folytán megüresedvén, ezen állás betöltése tárgyában az 1886: 22. t. cz. 82. §-a értelmében nyilvános pályázatot nyitok, s a törvény 83. §-a értelmében a morodai körjegyzőségi irodában megejtendő választás határidejéül f. évi április hó 11-ik napjának d. e. 10 óráját tűzöm ki.

Felhívom az ezen állásra pályázókat, hogy az 1883: I. t. cz. 6. §-a értelmében felszerelt kérvényeket hozzám a választást megelőző napig mutassák be.

Borosjenő, 1895. március hó 18.

Monti
főszolgabíró.

257. I-1. Aradi első takarékpénztár.

Pályázati hirdetmény.

Az aradi első takarékpénztár részvénytársaságnál a vezérigazgatói állásra pályázat hirdettetik. Pályázhatnak szakszerű képzettséggel bíró egyének.

Pályázati határidő bezárólag 1895. május 1.

A pályázati feltételek kívánatra legott megküldetnek.

Arad, 1895. márcz. hó 15.

Az aradi első takarékpénztár igazgatósága.

914/1895. Pécskai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A kisperegi körorvosi állás üresedésbe jövén, ezen körorvosi állásra, melyhez Kis-Pereg és Német-Pereg községek tartoznak, pályázat nyitattik és választási határidőül folyó 1895. évi április 22 ik napjának d. e. 10 órájára Kis-Pereg község házához kiüzetik.

A körorvos javadalmazása: évi fizetés 600 frt nappali látogatási díj 25 kr., éjjeli látogatási díj 1 frt, a székhelyen a halott kémésért 20 kr. A körorvos folyamodás esetére kézi gyógyszerárt is tarthat.

A körorvos a körhöz tartozó Német-Pereg községben hetenként kétszer tartozik megjelenni, hova az illető község által díjnékül szállítatik.

Pályázni kívánók az 1883. évi I. t. cz. 9. §-ában elbirt minősítést igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényeiket jövő április hó 21-ik napjának délutáni 5 órájáig alólirotthoz beadhatják.

Pécska, 1895. márcz. 11-én.

253. 3-3. Vásárhelyi főszolgabíró.

5057/1895.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a fumei hadtengerészeti akadémiában az 1895/96-ik iskolai év kezdetén betöltendő egészen ingyenes és féldíjmentes, valamint fizetéses és alapítványi helyek betöltésére vonatkozólag a mélt. m. kir. honvédelmi miniszter által kibocsátott pályázati hirdetmény levéltárunkban bármikor betekinthető.

Aradon 1895. évi március hó 9.

A városi tanács.

314/1895. Csödárverési hirdetmény.

Csödárverési hirdetmény.

Alulírott tömeggondnok közhirre teszi, hogy vb. Novák Ferencz makói, kereskedő csödügyében a szegedi kir. törvényszék 3797/895. számú végzésével a csödleltár 1-645 tétele alatt összeírt és 4578 frt 04 kr-ra becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén; — az árverés megtartására 1895. évi március hó 26-ik napjának délelőtt 9 órája és a következő napok tűzettek ki, mely alkalommal fűszer-, rövid-, bőrárúk-, ártezi kút fűrészek-, szivattyúk-, bolti felszerelvények-, olajneműek-, borok-, tüzi fa-, burorok és egyéb ingóságok nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett esetleg becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Makón, 1895. március 5-én:

Dr. Fülöp György Géza

mint vb. Novák Ferencz csöd-tömeggondnoka.

238. 3-3.

6478/1895.

Hirdetés.

A nagymélt. földmívelésügyi m. kir. miniszter ur 14240/895 sz. a kelt rendelete nyomán ezennel közhirre tesszük, hogy a hasított körmű állatok Styriába csak is vasuton és csakis azonnali levágás céljából vihetők be.

Aradon 1895. évi március hó 9-én.

A városi tanács